

Ict3-VL-16

Národní obrození

Vysvětlivky: **U** - metodické pokyny pro učitele
U - ikona kamery spouští video ukázky
Z - pokyny a úkoly pro žáky
Vv - náměty do vyučovacích hodin jiných předmětů

Vytvořila: Mgr. Gabriela Kovářová

3 13-20:38

Národní obrození

Na konci 18. století hrozilo, že český národ zahyne. Vláda se snažila, aby všichni obyvatelé habsburské říše mluvili německy.

Češtinu bylo slyšet pouze na venkově. Českému jazyku chybělo mnoho slov a také mluvnice a slovníky.

Po zrušení nevolnictví (r.1774) přicházejí na studia do měst chlapci z venkova. Stávali se z nich učitelé, kněží, vědci, umělci i úředníci.

Začali studovat český jazyk, české dějiny i kulturu.
 Říkáme jim **VLASTENCI**

3 13-20:38

Buditelé národa

- usilovali o to, aby se Češi za svůj národ nestyděli
- probouzeli – budili náš národ
- někteří se snažili z češtiny odstranit slova cizího původu a vymýšleli slova ryze česká

Jazykovědci
 Josef Jungmann - Česko-německý slovník
 Josef Dobrovský – Mluvnice českého jazyka

Historikové
 František Palacký – Dějiny národa českého

3 13-20:38

Národní obrození

Spisovatelé

Karel Hynek Mácha – báseň "Máj"

Božena Němcová
 • sbírala pohádky "Národní báchorky a pověsti"
 • nejznámější dílo "Babička"

Karel Jaromír Erben
 • sbíral pohádky "České pohádky"
 • nejznámější dílo - kniha balad "Kytice"

3 13-20:38

Pohádky Boženy Němcové a Karla Jaromíra Erbena byly předlohou pro filmová zpracování. Dokážeš poznat, jak filmaři pohádky nazvali?

Spravedlivý Bohumil a O chytré princezně

O Slunečníku, Měsíčníku a Větrníku

Obuchu, hýbej se!

Potrestaná pýcha

O dvou bratřích

Rozum a štěstí

Obušku, z pytle ven !
 Pyšná princezna Princ a Večernice
 Čertova nevěsta Třetí princ Nesmrtelná teta

3 13-20:38

Národní obrození

Česká expedice
 • první české vydavatelství a knihkupectví
 kalendáře, noviny, české knihy a překlady

divadlo Bouda
 • první české divadlo - dřevěné
 přispívá k šíření českého jazyka

Loutkové divadlo
 loutkáři cestovali od vesnice k vesnici a hráli české hry

Český jazyk byl zachráněn

3 13-20:38

Postupně se na posilování národního sebevědomí podíleli i prostí lidé.

Ve městech i na vesnicích vznikala:

Ochotnická divadla

Čtenářské spolky (později z nich vznikly veřejné knihovny)

Vlastenecké kroužky

První české plesy - **POLKA**

3 13-20:38

Co si pamatuješ?

- Češtinu zachránili:
  - habsburkové
  - národní buditelé
  - šlechta
- Českým národním stromem je:
  - habr
  - dub
  - lípa
- Českým národním tancem je:
  - polka
  - valčík
  - mazurka
- České pohádky **nesbíral(a)**:
  - Karel Jaromír Erben
  - Josef Jungmann
  - Božena Němcová
- Píseň "Kde domov můj?" složil:
  - F. Škroup a J.K.Tyl
  - J.Dobrovský a F.Palacký
  - B.Němcová a K.H.Mácha
- Postavu Kašpárka vymyslel:
  - Josef Kajetán Tyl
  - Matěj Kopecký
  - František Palacký

3 13-20:38

GRATULUJI Ti k úspěšnému zvládnutí učiva

o Národním obrození

POSTUPUJES do dalších tajů naší historie 😊

3 13-20:38

Zdroje obrázků a informací:

- Lípa (obr.1) <http://www.gify.nou.cz/stromy.htm> (20.4.2012)
- Slovanská lípa (obr.5)
- Janačková, Z. a kol. *Cítanka pro 5. ročník*. Brno: NOVÁ ŠKOLA, 2004
- Obrázky předmětů – talír, kapesník, kalendář – G. Koviřová, Klavír (obr.6) <http://www.omalovankykytiskruti.info/tag/klavir> (20.4.2012)
- Karel Hynek Mácha (obr.7)
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Hynek_M%C3%A1cha (20.4.2012)
- Božena Němcová (obr.8) http://cs.wikipedia.org/wiki/Bo%C5%9Eena_N%C4%9Bmcov%C3%A1 (20.4.2012)
- Karel Jaromír Erben (obr.9) http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Jarom%C3%ADr_Erben (20.4.2012)
- František Škroup (obr.10) http://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_%C5%A0kroup (20.4.2012)
- Josef Kajetán Tyl (obr.11) http://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Kajet%C3%A1n_Tyl (20.4.2012)
- Bedřich Smetana (obr.12) http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b3/Bedrich_Smetana.jpg (8.9.2011)
- Video ČT: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1017109865-dejiny-udatneho-ceskeho-naroda/dily/> (14.4.2012)
- Mateřidouska (obr.13) <http://www.priroda.cz/lexikon.php?detail=111> (29.4.2012)

3 13-20:38